

Curs 06

Curs 06

Șabloane de proiectare (Design Patterns)

Template Method Pattern

Aplicații de tip Undo/Redo (multi-level) (Șablonul Command)

Șabloane de proiectare (Design Patterns)

Șablon: soluție generală de design (proiectare), reutilizabilă, care rezolvă un scenariu particular de proiectare și poate fi aplicat la o scală largă de aplicații.

De obicei, șabloanele rezolvă probleme de design de 3 categorii:

- **comportamental:** comportamente ale obiectelor în diferite stări
- **structural:** relații dintre clasele obiectelor
- **creațional:** modul în care sunt create / construite obiectele care participă la șablon.

Un șablon de proiectare se descrie în general după următoarea schemă (**GoF**: Gang of Four - E. Gamma). Catalog de șabloane de proiectare:

1. **Numele:** un nume sugestiv (State, Template Method, Singleton, Composite...)
2. **Intenția:** care este obiectivul principal al șablonului (ce problemă de design rezolvă)
3. **Motivația:** se prezintă o problemă reală de rezolvat în care s-a utilizat șablonul
4. **Structura:** care sunt clasele/interfețele ce participă la șablon și relațiile dintre ele
5. **Participanți:** clasele care participă la șablon
6. **Aplicabilitate:** când se poate utiliza șablonul (în ce situații)
7. **Consecințe:** avantaje/dezavantaje
8. **Colaborări:** cum comunică obiectele între ele prin mesaje pentru a se implementa șablonul
9. **Implementare:** se indică variante de implementare

1. State Pattern

2. Schimbarea stării unui obiect și al comportamentului acestuia fără dependențe de stări concrete.
3. Vezi aplicația multi-panou (un panou reprezintă o stare, o sesiune reprezintă obiectul care își schimbă starea; schimbarea stării coincide cu afișare următorului panou; schimbarea comportamentului coincide cu executări diferite ale panoului curent)
4. ...
5.
 - clasa Context (clasa Session): pentru obiectele care trec prin stări/comportamente diferite.
 - metoda Request() este comportamentul care se modifică la schimbarea stării (Execute din Session)
 - state.Handle <=> currentState.Execute: comportamentul în starea state.
 - clasa abstractă State: abstractizare a stărilor și comportamentelor obiectului Context (Session).
 - ConcreteStateA, ConcreteStateB sunt stări/comportamente particulare, concrete.

6.
 - o Când un obiect trece prin multe stări și se comportă diferit în stări diferite. Pentru extensibilitate, mentenanță, se recomandă utilizarea șablonului.
 - o o metodă implementează instrucțiuni `switch` sau `if/else` extrem de complexe, ce depind în general de o enumerare.

```
switch (enumValue) {  
    case 1: procesare1;  
    case 2: procesare2;  
    // ...  
    case n: procesaren;  
}
```

Soluție: fiecare `case` se transformă într-o stare;

```
abstract class State {  
    public abstract void procesare();  
}  
  
class State1: State {  
    public void procesare() {  
        // implementez procesare1  
    }  
}  
  
if (stare1) procesare1();  
else if (stare2) procesare2();
```

=> Se poate utiliza ca tehnică de refactorizare de cod sursă.

7. **Avantaje:** extensibilitatea (`OCP` pentru clasa `Context`)

Dezavantaje: complexitate (pot rezultate multe clase - *de mici dimensiuni* - explozie exponențială)

8.
 - o Clientul apelează metoda `Request` din clasa `Context`;
 - o în continuare, obiectul `Context` apelează prin intermediul referinței `state`, metoda `Handle`. Prin polimorfism, funcție de obiectul real care prefixează apelul (starea curentă), se va executa versiunea dintr-o clasă `ConcreteStateX`; în acest fel este simulată schimbarea stării și a comportamentului.

9. Variante de implementare:

- a) Toate stările posibile sunt create la inițializarea aplicației și memorate în clasa `Context`; analog și tranzițiile; (vezi aplicația de zboruri)
- b) Clasa `Context` deține doar referință către starea curentă, stările concrete sunt create dinamic, pe măsură ce se schimbă starea. Tranzițiile nu mai sunt memorate, sunt implementate "în cod", în clasele derivate din `State`.

`StateA => StateB` (se schimbă starea în condiția `condition`)

```
class Context {  
    public State currentState { get; set; }  
    public void Request() {  
        currentState.Handle();  
        currentState.NextState(this);  
    }  
}
```

```

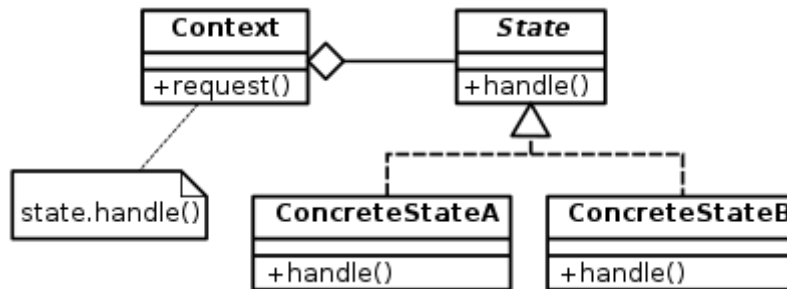
abstract class State() {
    abstract void NextState(Context c);
}

class StateA: State {
    public void NextState(Context c) {
        if (condition) { c.CurrentState = new StateB(); }
    }
}

```

Această variantă are avantajul că tranzițiile sunt ușor de văzut din cod, avântul memoriei.

Dezavantaj: clasele derivate de tip `State` nu mai sunt independente. La noi stări/tranziții, e posibil să fie modificate cele existente.

Template Method Pattern

Intenția: se cunoaște scheletul unui algoritm, dar nu se cunosc pașii acestuia.

Motivația: vezi metoda `Execute` din clasa abstractă `State`

```

public abstract class State {
    public int Id { get; set; }
    public static int Choice { get; set; }
    public abstract void Display();
    public abstract void Read();
    public abstract bool IsFinal();
    public abstract string Message();
    public abstract bool IsCorrect();
    public abstract void Process();

    // metoda Template (schelet de algoritm)
    public void Execute() {
        var ok = false;
        do {
            Display();
            Read();
            ok = IsCorrect();
            if (!ok) { Message(); }
        }
        while (!ok);
        Process();
    }
}

```

Structură: o clasă abstractă și cel puțin o implementare concretă.

Participanți: `AbstractClass` (vezi clasa `State`): conține schema algoritmului într-o metodă concretă. Pașii algoritmului (`PrimitiveOperation1`, `PrimitiveOperation2`) apar ca metode abstracte. `ConcreteClass` (Vezi `LoginPanel`,...): implementează pașii algoritmului.

Avantaje:

- reutilizare de cod sursă; (re-utilizare de comportament comun: metoda `execute` este comună tuturor panourilor)
- aderare la principiul Hollywood ("don't call us, we'll call you!"); principiul corect de reutilizare al codului sursă.

```
class A {
    public void m() {
        // codul metodei din clasa de baza
        hook();
    }
    public virtual void hook() {}
}

class B: A {
    // public void m() {
    //     base.m(); // apelez varianta de baza; incalca principiul!
    //     // cod specific clasei B
    // }
    public override void hook() { }
```

Template method: "injectare" de comportament în diverse puncte (metode `hook` numite puncte de extensie, fără modificarea codului sursă. **Tehnica recomandată (corectă) de reutilizare de cod sursă!**

Exemplul particular:

```
//citeste in colectii de obiecte de tip T date din baza de date!!
//metoda de citire va fi o metoda template!!
//pentru instructiuni de tip select din baza de date
public abstract class DbReader<T> {
    public string ConnectionString { get; set; }

    //metoda template
    public List<T> Get() {
        var result = new List<T>();
        try {
            using(var connection = new SqlConnection(ConnectionString)) {
                connection.Open();
                using(var command = new SqlCommand(SqlText, connection)) {
                    var reader = command.ExecuteReader(); // rezultatul
                    // maparea unui reader la un obiect de tip T
                    result = MapAll(reader);
                }
            }
        } catch (Exception e) {
            // logare exceptie e
            return result;
        }
    }
}
```

```

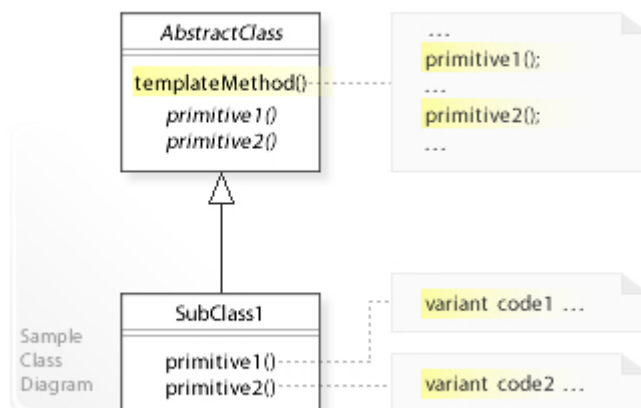
}

// metoda template
private List<T> MapAll(IDataReader reader) {
    var result = new List<T>();
    while (reader.Read()) {
        result.Add(Map(reader)); // mapez linia curenta!
    }
    return result;
}

protected abstract T Map(IDataReader reader);
public abstract string SqlText { get; }
}

internal class UserDbReader: DbReader<User> {
    public override string SqlText => "SELECT Username, Password FROM User";
    protected override User Map(IDataReader reader) {
        return new User() {
            Username = (string) reader["Username"],
            Password = (string) reader["Password"]
        };
    }
}
}

```


Aplicații de tip Undo/Redo (multi-level) (Șablonul Command)

Pentru o aplicație cu interfață grafică (Agenda de Contacte), să se implementeze mecanismul **undo / redo** de nivel n . Aplicația trece printr-o suită de stări provocată de o suită de comenzi efectuate!

$$\begin{aligned}
 S_0 &\Rightarrow S_1 \Rightarrow S_2 \dots S_n \Rightarrow S_{n+1} \\
 C_0 &\Rightarrow C_1 \Rightarrow C_2 \dots C_n \Rightarrow C_{n+1}
 \end{aligned}$$

Executare Undo: să anulez efectul comenzii C_{n+1} , aplicația va trece în starea S_n .

Soluția: pentru anularea unei comenzi se va memora cea mai mică informație posibilă - diferența dintre starea curentă și cea anterioară.

Exemplu: pentru C_{n+1} memorez diferența dintre S_{n+1} și S_n

Exemplu concret: dacă C_{n+1} este "adăugarea unui nou contact în agendă" (!), adică voi memora noul contact adăugat și poziția pe care a fost adăugat (!)

